

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Scitharum fide, & gentis illius episcopo Bretannione, & locorum quæ
Nicæni concilij dogmata profirentur enumeratio. Capvt XXII. [XXI.]

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

etiam aetatem degentium intuens, Lucio cum suis restitit. Ecclesia item Aegypti catholica, licet persecutionis procellis iactata, tamen ipso numero & multitudine Arianorum valde obscuravit.

De Scitharum fide, & gentis illius episcopo Britannione, & locorum quae Niceni concilij dogmata profitentur enumeratio.

CAPVT XXII.

Idem porrò eodè tempore tū apud Osroenos accidit, tū etiā apud Cappadoces: qui duos viros habebant apud se & diuinos planè, & disertissimos, Basiliū dico episcopū Cæsareæ Cappadociae, & Gregoriū Naziāzi episcopū Syria itē & gentes finitimæ, quinetiam Antiochia omnium maximè perturbatione ac tumultu redundauit: quandoquidē cōplures ibi Ariani erāt, ecclesiasq; tenebāt, nō pauci autē orthodoxi, quos Eustathianos & Paulianos vocabant, quibus quidē, vt supra demonstrauimus, Paulinus praefuerat, & Meletius. Quorū dissidijs Antiochia, quoniā parū aberat, quin tota pestifera doctrinæ Arianæ contagione infecta fuisset, ægrè admodū imperatoris & potentum aulicorū conatibus resistere potuit. Quòd si cōstantes & fortes viri illas fortè rexissent ecclesias, populus, vt est verisimile, à priore sua opinione minimè desciuisset. Porrò autem Scythas praedicant simili de causa in ea ipsa fide persistere. Gens ista multas quidem habet vrbes, pagos, & castella: Sed principatum obtinet Thomis, quæ est vrbs magna & opulenta, prope mare posita, ad læuam cum quis ad Pontum Euxinum nauigat. Vetus consuetudo est, quæ ibi etiamnum seruatur, vt vnus episcopus totius illius gentis ecclesijs praesit. Itaque tempore, de quo iam loquimur, illas administravit Britannio, quando etiam imperator Tomim aduenit. Postquam autem accessit ad ecclesiam, & pro more suo ei persuadere conatus est, vt cum Arianis communicaret, Britannio constanter admodum apud imperatorem & liberè pro doctrina concilij Niceni locutus, decessit ab eo, & ad alteram ecclesiam se contulit. Quem populus quoque secutus est. Ferè autem ab vniuersa ciuitate

ciuitate eò concursus est, partim quò imperatorem viderent, partim quòd aliquid nouarum rerum eum moliturum expectarent. Valens igitur cum suis derelictus, illud velut contumeliæ loco factum, grauiter tulit. Atque Britannionem comprehensum in exilium deduci mandauit: quem non multo post denuo reduci permisit. Nam cum videret, credo, Scythas episcopi exilium iniquo animo pati, non parù veritus est, ne nouis rebus studerent: quos quidem & fortes esse, & ipso locorum situ imperio Romano necessarios: quippe qui impetum Barbarorum illam orbis partem incolentium propulsarent. Itaque imperatoris conatus sic à Britannione compressus est, viro cum in aliis rebus spectato, tum ob diuinam virtutem adeo insigni, vt etiam ipsi Scythæ laudis testimonium ei tribuerent. His ergo de causis imperatoris ira in cunctum totius orbis terræ clerum, ecclesijs solum occidentis exceptis, suam vim exercuit. Nam Romanis versus occasum solis habitantibus præfuit Valentinianus, qui & doctrinæ consilij Nicæni approbator fuit, & piè admodum in Deum affectus: adeo vt neque sacerdotibus quicquam imperare, neque nouare aliquid in institutis ecclesiæ, quod sibi deturum videretur, vel melius, omnino aggredereetur. Nam quamuis esset optimus sanè imperator, & ad res gerendas valde accommodatus, tamen hæc suum iudicium longè superare existimauit.

*Quòd cum id temporis quæstio de spiritu sancto
agitaretur, eandem habere illum cum patre
& filio substantiam decretum est.*

CAPVT XXII.

DVm hæc geruntur, controuersia, quæ ià pridem incepta fuerat, nimirum vtrum spiritus sanctus patri & filio consubstantialis censendus esset, iam magis magisque creuit: deque ea multæ disputationes plenæ contentionis, non minores illis, quæ ante de Deo verbo susceptæ fuissent, institutæ. In hac re quidem & hi, qui filium patri dissimilem, & illi, qui eum substantia patri similem assererent, inter se consenserunt. Nam vtrique spiritum